

Heim kommune

DELEGERINGSREGLEMENT KOMMUNEDIREKTØR

Heim kommune

Vedtatt i kommunestyret som sak 12/19, den 15.10.19

Innhold

1 Innledning	3
2 Aktuelle definisjoner	3
2.2 Saker av prinsipiell betydning	3
2.3 Framgangsmåte for å avgjøre om en sak er prinsipiell	5
3 Kommunedirektørens myndighet – generelle bestemmelser	6
4 Kommunedirektørens generelle myndighet kommunelovens § 13.1	6
5 Lovpålagte funksjoner	8
6 Generelle bestemmelser	8
7 Økonomistyring	9

1. Innledning

Alt ansvar og myndighet er i utgangspunktet plassert i kommunestyret. For å få en best mulig organisering av virksomheten, og en best mulig utnyttelse av den enkelte medarbeiders kompetanse, må ansvar og myndighet fordeles i organisasjonen.

Formålet med dette delegeringsreglementet er å oppnå en effektiv saksbehandling, klar ansvarsfordeling og en styrket rettssikkerhet.

Reglementet skal vedtas av kommunestyret med hjemmel i kommunelov og særlov. Delegeringsreglementet forelegges til behandling i kommunestyret minimum en gang i valgperioden, behandling skjer innen utgangen av året etter avholdt valg til nytt kommunestyre.

Delegeringsreglementet skal praktiseres ut ifra målsettingene om rask saksbehandling, god service og trygghet for den enkelte innbygger i Heim kommune. Det henvises i tillegg til politiske møtereglement, samt til etiske retningslinjer, økonomireglement og finansreglement. Reglementet gjøres gjeldende med virkning fra vedtaksdato og ut inneværende valgperiode – dvs. til konstituerende møte i kommunestyret etter valget i 2023. Kommunedirektør gis fullmakt til å foreta redaksjonelle endringer av ikke-prinsipiell karakter.

2. Aktuelle definisjoner

- Med *myndighet* menes retten til å fatte endelig avgjørelse i en sak, herunder å gjøre vedtak
- Med *vedtak* menes i denne sammenheng en avgjørelse truffet av offentlig myndighet, og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter for kommunens innbyggere (enkeltvedtak).
- Å *delegere* innebærer å tildele andre en myndighet en selv har

2.2 Saker av prinsipiell betydning

Det er ikke praktisk mulig å ha et så detaljert delegeringsreglement at alle typer beslutninger for drift og forvaltning er dekket i dokumentet. Dette dokumentet forutsetter derfor at de som skal utøve myndighet, må utøve skjønn ut fra hva som er saker av prinsipiell betydning.

Saker av «ikke prinsipiell betydning» kan blant annet delegeres til ordfører, og formuleringen er helt sentral når det gjelder delegering til kommunedirektøren (Kommuneloven § 13-1 sjette ledd).

Kommunedirektøren er også det eneste punktet i administrasjonen kommunestyret kan delegere myndighet til. Kommunedirektøren har ifølge Kommuneloven myndighet til å delegere myndighet videre nedover i organisasjonen.

På grunn av at både ordfører og kommunedirektør har fullmakt til å fatte vedtak i saker av ikke prinsipiell betydning, må det foretas en grenseoppgang.

Kommunedirektørens fullmakt er stort sett knyttet til å fatte vedtak – herunder enkeltvedtak – innenfor særlover. Slik fullmakt til ordfører er formulert, kan han / hun ikke fatte tilsvarende vedtak da dette er delegert til kommunedirektør.

Om prinsipiell betydning

Fra Ot.prp nr. 42 (1991 – 92) dagens kommunelov. Ad begrepet «prinsipiell betydning» - Ot prop 46 L (ny kommunelov) henviser til denne formuleringen på s. 64.

«I formuleringen «saker som ikke er av prinsipiell betydning» ligger det en skranke både med hensyn til hva delegasjonen kan gå ut på og med hensyn til hvordan fullmakten kan benyttes. Det vil ikke være anledning til å delegere generell avgjørelsesmyndighet til administrasjonen i saker som etter sin art må anses for å være av prinsipiell betydning, og delegasjonsvedtaket må leses med den begrensning at den som har fått delegert myndighet har plikt til å gå tilbake til det folkevalgte organet hvis en enkeltsak innenfor en generell fullmakt må anses å ha prinsipiell betydning. Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, og ut fra kommunens eller fylkeskommunens størrelse, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de viktige skjønnsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses klarlagt gjennom politiske vedtak, instruks eller tidligere praksis. Bestemmelsen gir dermed kommunestyret og fylkestinget et vidt spillerom for å vurdere hva som i det enkelte tilfelle er forsvarlig og hensiktsmessig.

Det forhold at et mindretall blant de folkevalgte er uenig i avgjørelsen, og ønsker en kursomlegging, medfører ikke i seg selv at saken må anses å være av «prinsipiell betydning» så lenge det ikke er inntrådt nye omstendigheter som innebærer at det er en nærliggende mulighet for at det vil være mulig å oppnå flertall for en omlegging.»

2.3 Framgangsmåte for å avgjøre om en sak er prinsipiell

1. Dersom det er tvil om en sak er av prinsipiell betydning, eller dersom det er tvil om hvordan en sak av prinsipiell betydning skal behandles i det politiske system, har ordfører og kommunedirektør ansvaret for å avklare dette.
2. Når disse er i tvil, kan spørsmålet avgjøres av ordføreren, eller at saken legges fram for formannskapet som avgjør spørsmålet.
3. Alle saker som har vært gjenstand for slike vurderinger, og hvor avgjørelsen er at saken behandles av kommunedirektør, skal angjeldende politiske utvalg få seg forelagt saken som referatsak i første møte etter at ordføreren har fattet vedtak.
4. De avklaringer som blir gjort gjennom behandling av slike tvilstilfeller, utvikler en sedvane som supplerer reglene i delegeringsreglementet.
5. Det kan lages egne regler (vedtekter / retningslinjer) for behandlingen av bestemte sakstyper som går igjen med jevne mellomrom.

Retningslinjer for bruk av delegert myndighet.

All delegert myndighet til kommunedirektør skal utøves i samsvar med de regler for saksbehandling som følger av lov, forskrift, egne bestemmelser og god forvaltningsskikk. Ellers skal all bruk av delegert myndighet utøves innen plan- og budsjettammer, samt andre reglement og retningslinjer som er vedtatt av kommunestyret eller annen overordnet myndighet.

Tilbakekalling av delegert myndighet.

Den delegerte myndigheten kan når som helst kalles tilbake. Dette gjelder også for enkeltsaker. Delegering av myndighet innebærer ikke at man frasier seg ansvaret. Kommunestyret gir formannskap, faste utvalg og kommunedirektøren til enhver tid å vurdere behovet for endring av gjeldende delegeringsreglement innenfor de respektive ansvarsområdene. Dette gjelder både delegering som er gitt politiske organ og til kommunedirektøren. Når et organ finner det er behov for endring, har det plikt til å legge dette fram for kommunestyret.

Videredelegering.

Delegert myndighet kan bare videre delegeres dersom ikke vedtak om delegering eller reglement er til hinder for en videredelegering.

Retningslinjer for videredelegering.

Kommunedirektør utarbeider selv, innenfor rammen av sin delegeringsmyndighet, retningslinjer for intern delegering og om utøvelsen av slik delegert myndighet (fullmakter).

Kontroll.

Kommunestyret fører kontroll, gjennom kontrollutvalget, med at delegert myndighet utøves i samsvar med retningslinjer og intensjoner for delegering. Dette gjelder også evaluering av etablert delegeringspraksis. Kommunestyret og revisjonen skal underrettes om all videre-/ interndelegering.

3 Kommunedirektørens myndighet – generelle bestemmelser.

Kommunestyret er det øverste besluttede organ med overordnet ansvar for hele kommunens virksomhet. Kommunestyret kan delegerer myndighet til kommunedirektøren innen de rammer som er satt i kommuneloven og/eller i særlover.

- Dette reglement omfatter og regulerer den myndighet kommunestyret delegerer til kommunedirektør i alle saker, unntatt budsjett og økonomisaker, slike saker reguleres i økonomireglement / finansreglement og personalsaker hvor rådmannens myndighet er hjemlet i kommuneloven §13-1 syvende ledd.
- Den myndighet som i.h.t. dette reglement delegeres kommunedirektør, skal utøves i.h.t. retningslinjer og reglement gitt av kommunestyret innen de områder kommunestyret finner det nødvendig, og for øvrig i.h.t. gjeldende lover og forskrifter.
- Kommunestyret kan i forbindelse med behandling av en konkret sak, delegerer avgjørelsesmyndighet til kommunedirektøren i saker som ikke omfattes av dette reglement.
- Kommunedirektøren står ansvarlig ovenfor kommunestyret for alle avgjørelser som fattes i administrasjonen. Administrative vedtak skal rapporteres for politiske organer. Kommunedirektøren er ansvarlig for å rapportere til politiske organer om virksomheten i form av tertialrapporter, årsmelding og ellers etter kommunestyrets bestemmelse. Kommunedirektør skal videre sørge for at tjenesterapporter forelegges kommunestyret til behandling, likedan skal det rapporteres halvårlig om oppfølging politiske vedtak.
- Kommunedirektøren kan delegerer sin myndighet internt i administrasjonen innen de rammer og retningslinjer som er satt for kommunedirektørens myndighetsområde, med mindre kommunestyret bestemmer at myndigheten skal utøves av kommunedirektøren selv.

4 Kommunedirektørens generelle myndighet etter kommuneloven § 13-1.

§ 13.1. Kommunedirektør. Myndighet og oppgaver.

Kommunestyret og fylkestinget ansetter selv en kommunedirektør, som skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon.

Kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruksjer, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir.

Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.

Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget. Kommunedirektøren kan la en av sine underordnede utøve denne retten på sine vegne.

Et folkevalgt organ kan gi kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget selv har bestemt noe annet.

Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.

Kommunestyret delegerer og utdyper i tillegg:

- Kommunedirektøren delegeres myndighet og ansvar for administrasjonens ansvarsområder. Dette omfatter organisering og drift av administrasjon og tjenesteproduksjon. Kommunedirektøren skal utøve myndigheten innen retningslinjer og reglement fastsatt av kommunestyret og ellers i.h.t. gjeldende lover og forskrifter.
- I henhold til Kommuneleien § 13-1 nr. 6, delegeres kommunedirektøren myndighet til å fatte avgjørelser / vedtak / enkeltvedtak i alle saker som ikke er av prinsipiell betydning innenfor kommunalt ansvar i alle lover med forskrifter. Myndigheten skal utøves i.h.t. gjeldende lover, forskrifter og andre regelverk. Kommunestyret kan fastsette egne retningslinjer for bestemte ansvarsområder.
- Kommunedirektøren delegeres myndighet til å foreta anskaffelser av varer, tjenester, bygg og anlegg innenfor vedtatt årsbudsjett og godkjent finansieringsplan, og innen gjeldende anskaffelsesregelverk. Det henvises til "Reglement for innkjøp" og «Reglement for gjennomføring av bygge- og anleggsprosjekter».
- Kommunedirektør delegeres fullmakt til å representere kommunen i selskaper der kommunen har eierinteresser, og hvor ordfører eller valgte representanter ikke representerer eller representant ikke er direkte valgt av kommunestyret.
- Kommunedirektøren delegeres myndighet til å fungere som underinstans for behandling av klager etter Forvaltningslovens § 28 andre ledd.
- Kommunedirektøren delegeres myndighet til å anmelde og til å kreve påtale i alle saker som gjelder innbrudd, hærverk på kommunens eiendommer, voldsutøvelse m.v., og ellers i de tilfeller der hensynet til en hurtig etterforskning krever rask påtale.
- Kommunedirektøren har myndighet til å signere avtaler og dokumenter på vegne av kommunen der det kreves.
- Kommunedirektøren gis myndighet til å representere kommunen i saker for domstolene der dette er hensiktsmessig ut i fra sakens art.
- Ved stortingsvalg, kommunestyre-/fylkestingsvalg og folkeavstemninger myndighet til å:
 - Foreta prøving av forhåndsstemmer
 - Foreta prøving av fremmede stemmer
 - Oppnevning nye representanter i stemmestyrene når det er forfall og vararepresentantlisten ikke er tilstrekkelig for å dekke behovet, representantene trer ut for lengere tidsperiode eller varig, og det ikke er tid til å kalle sammen valgstyret.
 - Foreløpig og endelig opptelling av stemmesedler.

I krisituasjoner, jfr. Kommunens kriseplan:

Disponere inntil kr. 600.000,- til følgende formål:

- a) nødvendig hjelp til kriserammede til forpleining m.v.
 - b) skadebegrensning og nødvendige sikringstiltak for å verne liv/verdier/miljø
 - c) hjelp ved akutt behov for opprydding og utbedring av materielle skader og funksjonsforstyrrelser. d) Omdisponere kommunalt personell og maskiner/redskaper til påtrengende hjelpetiltak, og til utføring av andre nødvendige oppgaver som situasjonen krever.
 - e) Stanse midlertidig enkelte av kommunens virksomheter hvor dette er nødvendig for å omorganisere ressurser til redningstjeneste m.v.
 - f) Pålegge overtids- og ekstraarbeid.
 - g) Utøve nødvendig kommunal myndighet som situasjonen krever.
 - h) Rammebeløpet under a) kan overskrides ved påtrengende behov, og bevilgende folkevalgt organ ikke kan sammenkalles.
- Kommunedirektør har innstillingsrett ovenfor alle politiske organ, dette med unntak av kontrollutvalget. Unntatt er også behandling av handlingsplan m/årsbudsjett hvor formannskap er innstillende myndighet. Kommunedirektør vurderer selv om en sak fremmes uten tilråding eller med alternative tilrådinger.

5 Lovpålagte funksjoner

Kommunedirektøren skal sørge for at kommunen oppfyller sine forpliktelser i henhold til lovverk der det er krav til at kommunen har lovpålagte stillinger og funksjoner. Stillingene / funksjonene må utstyres med nødvendige fullmakter der dette ikke følger av lov eller forskrift slik at lovenes intensjoner oppfylles.

Kommunedirektøren er gjennom lov pålagt å drive virksomheten forsvarlig. Det innebærer at kommunedirektøren må videre delegerer oppgaver i organisasjonen både av faglige hensyn og av kapasitetsmessige hensyn.

6 Generelle bestemmelser

Organ som delegerer myndighet til underliggende organ beholder ansvar og kontroll for beslutninger som er videredelegert, og kan når som helst tilbakekalle en delegert myndighet. Det delegerende organ har også rett til å instruere eller overprøve det underliggende organet. Dette gjelder også delegering fra kommunedirektøren og videre ned i linjen. I følge Forvaltningsloven er det delegerende organet klageinstans dersom noen klager på et kommunalt vedtak (Forvaltningsloven § 28).

Rutiner for oppdatering av delegeringsreglementet

Det skal utvikles rutiner som gjør at delegeringsreglementet er oppdatert til enhver tid. Reglementet skal i sin helhet evalueres av kommunestyret i løpet av det siste året i kommunestyre-perioden.

I tillegg til at hvert nytt kommunestyre gjør vedtak om reglementet, skal det rutinemessig ta opp i seg endringer i lovverk, organisering og endrede roller.

7 Økonomistyring

Kommunedirektørens myndighet innen økonomistyring og finansforvaltning er fastsatt i egne økonomireglement og finansreglement for Heim kommune.

Disse reglementene gir oversikt over de rammer og avgrensninger som gjelder for kommunens økonomistyring og finansforvaltning. Tilsvarende fullmakter, instruksjer og/eller rutiner skal være hjemlet i reglementene.